

2. Dunowska, M. (2014). A review of equid herpesvirus 1 for the veterinary practitioner. Part B: pathogenesis and epidemiology. *New Zealand veterinary journal*, 62(4), 179–188. DOI: 10.1080/00480169.2014.899946
3. Dunowska, M., Gopakumar, G., Perrott, M. R., Kendall, A. T., Waropastrakul, S., Hartley, C. A., & Carslake, H. B. (2015). Virological and serological investigation of Equid herpesvirus 1 infection in New Zealand. *Veterinary microbiology*, 176(3-4), 219–228. DOI: 10.1016/j.vetmic.2015.01.016
4. Edington, N., Welch, H. M., & Griffiths, L. (1994). The prevalence of latent Equid herpesviruses in the tissues of 40 abattoir horses. *Equine veterinary journal*, 26(2), 140–142. DOI: 10.1111/j.2042-3306.1994.tb04353.x

УДК 636.09-051:378:577

ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ – ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Приходченко В.О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0362-2492>

Гладка Н.І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2739-6442>

Денисова О.М., кандидат біологічних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9710-5524>

Біологічна хімія є фундаментальною дисципліною у підготовці майбутніх лікарів ветеринарної медицини. Біохімія – це наука, яка вивчає молекулярні процеси, що лежать в основі розвитку та функціонування організмів. Приділяє основну увагу значенню певних біомолекул в утворенні клітинних та тканинних структур, реалізації фізіологічних функцій організму. Вивчає хімічні (біохімічні) реакції, що складають у своїй сукупності обмін речовин, або метаболізм живих організмів.

У результаті обміну речовин (метаболізму) у внутрішнє середовище організму надходить велика кількість продуктів обміну речовин, які називаються метаболітами. Вміст їх в здоровому організмі варіює незначно і становить гомеостаз внутрішніх середовищ організму (кров, сироватка, спинномозкова рідина, сеча, травні соки та ін.).

Практично будь-яке захворювання починається з порушення однієї реакції в метаболізмі клітини, а потім воно поширюється на тканину, орган і цілий організм. Порушення метаболізму веде до порушення гомеостазу в біологічних рідинах організму тварин, що супроводжується зміною біохімічних показників.

У ветеринарії вивчення клініко-біохімічних методів досліджень біологічних рідин є великим і важливим аспектом для підготовки лікарів ветеринарної медицини. Тільки в крові тварини можна визначити за допомогою сучасних методів біохімічних досліджень близько 1000 показників метаболізму.

Високий рівень знань з біохімії забезпечує майбутньому фахівцю можливість найкращого засвоєння наступних дисциплін професійного спрямування та розуміння механізмів виникнення і розвитку хвороб і окремих її проявів на різних рівнях організму – від молекулярних порушень до змін в органах і системах.

Біохімія як базова дисципліна, що вивчається здобувачами ветеринарної освіти на першому та другому курсах, має велике значення в набутті компетентностей майбутнього лікаря ветеринарної медицини та є підґрунтям професійного розвитку.

Наразі увесь матеріал з курсу «Біохімія тварин» розміщений на платформі Moodle. Це дає можливість зберігати довгий час лекційний матеріал та методичний матеріал з лабораторно-практичних занять. Також є зручний інструментарій для поточного та підсумкового контролю знань студентів, зокрема можливість зберігання великої бази тестових завдань та створення різних видів контрольних завдань, але пошук та комунікація зі студентами ускладнена. Проте завдяки сучасним цифровим інструментам Google можливі зустрічі зі студентами в режимі відео-конференцій на платформах Google Meet, Zoom – тут кожен учасник може ставити свої питання, проводити дискусії стосовно матеріалу, що вивчається і бачити співрозмовника.

Викладання дисципліни «Біохімія тварин» для студентів 1 та 2-го року навчання включає два семестри, 54 години лекцій, 108 годин лабораторно-практичних (аудиторних) занять, 48 годин позааудиторної самостійної роботи, що відповідає 7 кредитам ECTS.

Формами проміжного контролю є тематичний контроль, який відбувається на кожному лабораторно-практичному занятті. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, лабораторні та контрольні роботи. Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Оцінка з курсу «Біохімія тварин» виставляється студенту з урахуванням результатів підсумкового тестування (проведення екзамену з використанням комп'ютерної програми за тестовими завданнями) та поточного контролю (усереднені бали за модулі).

Біохімія як навчальний предмет ставить за кінцеву мету те, що студент у своїй майбутній професійній діяльності повинен уміти застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, класифікувати та узагальнювати результати біохімічних досліджень, що застосовуються для діагностики патологічних станів організму, проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

УДК 636.8.09:616.98:578.825.15-07

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГЕРПЕСВІРУСНОГО РИНОТРАХЕЇТУ КОТІВ У ХАРКОВІ

Рубан В.О., аспірант, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9184-4695>

Северин Р.В., кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2217-8582>

Гонтарь А.М., кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7148-5226>

Симоненко С.І., кандидат ветеринарних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-7046-2943>

Штагер Г.М., старший викладач, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7632-4963>

Актуальність напрямку досліджень. Одним із найпоширеніших інфекційних захворювань вірусної етіології у котів є герпесвірусний ринотрахеїт – це заразне захворювання, що викликається герпес вірусом (FHV-1) і характеризується переважно гострим перебігом, ураженням очей і органів дихання. Збудник хвороби, FHV-1, відноситься до підродини Alphaherpesvirinae, роду Varicellovirus [2, 4]. Враховуючи, що респіраторні